

[Anker Lau.]

under en Mælkeordning, der saa samtidig kunde sikre Stormejeriernes Drift og tjene Borgmesterens særlige politiske Formaal.

Vi kender alle den Mælkeordning, vi fik. Jeg skal ikke komme saa forfærdelig langt ind derpaa, det er der ingen Grund til, men hele denne Ordning har bragt dette Erhverv nærmere Socialisering end meget andet. Ordningen er netop i denne Tid, saa vidt jeg ved, til Revision hos den højtærede Handelsminister. Nu skal de 17 monopoliserede Mejerier nedskæres til 9, men da der i „Fremtidens Danmark“ staar, at 3 maa være nok, vil jeg gaa ud fra, at Borgmester Julius Hansen meget let vil kunne faa sin Vilje hos den nuværende Regering.

Men dermed er Hr. Julius Hansen langt fra tilfreds, for han ved nok, hvad Bemyndigelseslove kan bruges til.

Som bekendt ødelagde Frostene sidste Vinter store Mængder Kartoffler. Man fortalte paa Raadhuset, at det var Knud Kristensens Skyld, og man arrangerede som bekendt store Demonstrationer i den Anledning, men det kunde jo ikke faa de nye Kartoffler til at gro hurtigere. Nu har vi imidlertid faaet en anden Regering, og nu mener man, at en Kartoffelordning efter Mælkeordningens Principper vil kunne hindre, at Kartofflerne fryser i Fremtiden. Man kører nu frem paa Københavns Raadhus efter ganske samme Recept, som da Mælkeordningen skulde forberedes: Hr. Julius Hansen fortæller, at der er Kaos i Kartoffelhandelen, og at Differencen mellem Forbrugerpris og Producentpris er helt urimelig, til Trods for, at det er Handelsministeren der har fastsat Maksimalpriserne. Den højtærede Handelsminister kan i nær Fremtid vente en Henvendelse fra Københavns Raadhus, hvorefter han skal bruge sin Bemyndigelse til Gennemførelse af en ny Kartoffelordning.

Saaledes fortsættes Socialiseringspolitikken fra Omraade til Omraade i Kraft af Bemyndigelseslove, som vel næppe alle sammen har haft den Hensigt fra Begyndelsen. Og fortsætter dette, vil vi snart kun have et lille organiseret Mindretal her i Landet, der har praktisk Brug for Næringsfriheden, medens det store Flertal er afskaaret fra at nyde godt af dens Muligheder. Til den Tid kommer „Fremtidens Danmark“ nok frem igen af Skrivebordsskuffen, hvis Befolkningen da ikke forinden er vaagnet til Forstaaelse af Næringsrettens og Næringsfrihedens fundamentale Betydning.

Det farlige ved hele denne Socialise-

ringpolitik er, at den frister mange Mennesker, der ikke har forstaaet Forbindelsen mellem Monopolisme og Socialisme, til at gaa ind i dette System, og har man først vænnet sig til et Monopol, vil de fleste vel nok nødig af med det igen — det er der ikke noget at sige til. Men saa meget farligere er hele denne Udvikling, fordi den former Erhvervslivet paa en Maade, som ikke tjener Friheden.

Det ærede Medlem Hr. Weikop omtalte under Finanslovdebatten Faren ved ogsaa gennem Brugsforeningsbevægelsens eventuelle Favorisering at fremme en socialistisk Udvikling. Det ærede Medlem syntes at mene, at jeg og mit Parti skulde have en anden Mening end han om dette Spørgsmaal. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem har den Opfattelse; thi jeg er ganske enig med ham i, at ogsaa denne Form for Stordrift kan blive en Socialiseringsfaktor, hvis den gennem Privilegier misbruges dertil. Jeg har selv ofte baade skriftligt og mundtligt gennem Aarene benyttet det Citat af Borgbjerg, som ogsaa Hr. Weikop brugte, men det faar først rigtig Værdi, naar det citeres ordret. Borgbjerg sagde:

„Brugsforeningsbevægelsen ført ud i sin yderste Konsekvens er praktisk Socialisme.“

Det er ogsaa min bestemte Opfattelse, at overalt, hvor Kooperationen — i Kraft af Skatteprivilegier eller Tildelingsprivilegier — trænger ind paa den jævne, frie Mands Næringsveje, der fremmer man Socialiseringen til Skade for en liberal Udvikling.

I „Fremtidens Danmark“ opføres de Friheder, som efter Forfatterens Mening tilkommer Befolkningen. Her saavel som i andre socialdemokratiske Publikationer savnes den vigtigste, nemlig Nærings- eller Erhvervsfriheden. Efter min Mening er denne Frihed netop den fundamentale Frihed for et I emokrati i vesteuropæisk Forstand. Af de ni Friheder, som denne Bog tillader Folket, vil jeg vove at paastaa, at kun den ene kan tænkes at bestaa i Praxis, hvis Erhvervsfriheden forsvinder, nemlig Trosfriheden. Økonomisk Afhængighed af Staten, Kommunen, Fællesskabet eller hvad man nu vil kalde det, kan aldrig give individuel Frihed. I Teorien kan man jo nok fastslaa, at Friheden eksisterer — den staar i Grundloven, saa er den der —, men det kan aldrig faa Betydning i det praktiske Liv. Vi har allerede baade her i Landet og ude i Verden set, hvor Friheden bliver af, naar den økonomiske Frihed forsvinder.

At hindre Frihedens Misbrug til Monopoldannelser og økonomisk Tvang er derfor